

REGLUGERÐ

um innheimtu þungaskatts samkvæmt öikumælum af bifreiðum, sem nota annað eldsneyti en benzín og eru 5 tonn eða meira að eigin þyngd.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Frá og með 1. júlí 1970 skulu allar bifreiðar, sem nota annað eldsneyti en benzín og eru 5 tonn eða meira að eigin þunga, vera búnar öikumælum á hjólnafi eða í stýrishúsi af þeim gerðum, sem ráðuneytið viðurkennir.

Bifreiðar, sem búnar eru öikumælum samkvæmt 1. málsgrein, skulu frá og með 1. júlí 1970 greiða þungaskatt eftir fjölda ekinna kílómetra samkvæmt gjaldskrá, er ráðuneytið setur. Bifreiðaeftirlit ríkisins getur þó veitt frest til ísetningar öikumælis fram yfir 1. júlí 1970, ef telja verður sérstaka örðugleika á að koma öikumæli fyrir í bifreiðinni fyrir þann tíma. Í slíkum tilvikum skal þungaskattur eftir 1. júlí 1970 reiknaður í réttu hlutfalli við ákvæði 87. gr. vegalaga nr. 23 16. apríl 1970, þar til öikumæli hefur verið komið fyrir í bifreiðinni.

2. gr.

Óheimilt er öðrum verkstæðum en þeim, sem til þess eru viðurkennd af ráðuneytinu, að setja öikumæla og búnað þeirra í bifreiðar eða taka þá úr, nema nauðsynlegt sé vegna viðgerðar eða bilunar á bifreið. Í II. og III. kafla þessarar reglugerðar er nánar greint, hvers gæta skuli um viðgerðir bifreiða með öikumælum, svo og viðgerð og viðhald á mælum.

3. gr.

Hvert það verkstæði, sem setur öikumæli í bifreið samkvæmt reglugerð þessari, skal skrá eftirfarandi upplýsingar í akstursbók, sem ráðuneytið lætur í té.

- a. Skráningarnúmer bifreiðar.
 - b. Nafn og heimilisfang eiganda.
 - c. Gerð öikumælis og númer.
 - d. Stærð hjólbarða á því hjóli eða hjólum, sem mælir er knúinn af.
 - e. Drifhlutfall í mæli.
 - f. Hvar og hvenær mælir var settur í bifreiðina.
 - g. Nafn og heimilisfang þess verkstæðis, sem setti mælinn í bifreiðina.
- Akstursbókin skal afhent eiganda ökutækis með þessum upplýsingum innfærðum.

4. gr.

Áður en mælir er tekinn í notkun, skal eigandi bifreiðar fara með hana til skoðunar hjá bifreiðaeftirlitsmanni, sem athugar, hvort mælir og ísetning eru í samræmi við þær reglur, sem greindar eru í II. og III. kafla þessarar reglugerðar. Þar sem eigi er kostur bifreiðaeftirlitsmanna, tilnefnir fjármálaráðuneytið eftirlitsmann (t. d. lögreglumann eða hreppstjóra), er framkvæmir eftirlit með öikumælum, og gilda þá ákvæði reglugerðar þessarar um þessa eftirlitsmenn á sama hátt og um bifreiðaeftirlitsmenn.

Við samþykkt mælis innsiglar eftirlitsmaður mælinn við ökutækið, fjarlægir bráðabirgðainnsigli, sbr. II. og III. kafla, og staðfestir jafnframt samþykki sitt í akstursbókina og skráir stöðu mælis og númer í hana. Í skoðunarvottorð bifreiðarinnar skal eftirlitsmaður jafnframt skrá, að mælir hafi verið settur í bifreiðina.

5. gr.

Eftirlitsmaður sendir tilkynningu um, að mælir hafi verið settur í bifreiðina og mælisstöðu, á þar til gerðu eyðublaði til hlutaðeigandi innheimtumanns ríkissjóðs, þar sem bifreiðin er skráð.

6. gr.

Akstursbók skal ávallt vera í bifreiðinni. Sé þess krafizt, skal akstursbók sýnd þeim, er eftirlit annast. Óheimilt er að breyta því, sem skráð hefur verið í akstursbók, eða fjarlægja blaðsíður úr henni. Eigandi bifreiðar skal varðveita akstursbók í 3 ár, eftir að hún er útskrifuð eða skipt hefur verið um hana.

7. gr.

Eigandi eða umráðamaður bifreiðar skal mánaðarlega lesa á ökumæli og skrá mælisstöðu í akstursbók sína.

Í lok hvers ársfjórðungs, þ. e. á síðustu 10 dögum ársfjórðungs eða fyrstu 10 dögum næsta ársfjórðungs, skal eigandi eða umráðamaður bifreiðar, án sérstakrar tilkynningar, koma með bifreið sína til eftirlitsmanns og láta lesa á og skrá stöðu ökumælis.

Nú er skráningarmarki bifreiðar afhent lögreglustjóra til geymslu eða bifreið afskráð, og skal þá á sama hátt láta lesa á og skrá stöðu ökumælis. Er áfallinn skattur þá gjaldfallinn.

Tilkynningu um mælisstöðu skal eftirlitsmaður senda tafarlaust á þar til gerðu eyðublaði til hlutaðeigandi innheimtumanns ríkissjóðs, þar sem bifreiðin er skráð.

Álestur ökumæla skal framkvæmdur eftir nánari reglum, sem fjármálaráðuneytið setur.

8. gr.

Komi fram bilun á ökumæli eða ef líklegt þykir, að mælir telji rangt, svo sem vegna breytttrar stærðar hjólbarða, skal eigandi eða umráðamaður bifreiðar fara með hana til skoðunar hjá næsta eftirlitsmanni, sem skráir stöðu mælisins. Jafnframt ákveður hann hæfilegan frest til lagfæringar mælis eða frest til að setja nýjan mæli í bifreiðina.

9. gr.

Við árlega skoðun bifreiðar skal skrá stöðu ökumælis í akstursbók ásamt dagsetningu og athugasemdum, ef einhverjar eru.

Sama gildir í hvert sinn, er sérstök skoðun fer fram á bifreiðum með ökumælum. Komi í ljós við slíka skoðun, að mælir sýni á einhvern hátt rangt, skal skoðunarmaður (bifreiðaeftirlitsmaður, lögreglumaður eða vegaeftirlitsmaður), tafarlaust senda tilkynningu um það til hlutaðeigandi eftirlitsmanns ríkissjóðs, sem ákveður hæfilegan frest til lagfæringar mælis, sbr. 8. gr.

10. gr.

Innheimtumenn ríkissjóðs reikna út skatt samkvæmt ökumælum eftir tilkynningum um álestur mælis ársfjórðungslega. Skal skatturinn reiknaður út fyrir hvern liðinn ársfjórðung eftir fjölda ekinna kílómetra á því tímabili.

Komi í ljós við eftirlit, að mælir sé eigi innsiglaður, svo sem fyrir er mælt, svo og ef ökutæki hefur verið í notkun, án þess að mælir hafi verið virkur, ákvarðast skatturinn af hlutaðeigandi innheimtumanni ríkissjóðs.

11. gr.

Skatturinn greiðist á þann hátt og innan þess frests, sem fjármálaráðuneytið ákveður. Við umskráningu bifreiðar má krefjast þess, að framvísað sé kvittun um, að áfallin gjöld séu greidd.

Ef bifreið með öikumæli er seld, skal seljandi hennar tilkynna það innan þriggja daga til hlutaðeigandi innheimtumanns ríkissjóðs. Nú er skipt um vél í benzínbifreið, sem er 5 tonn eða meira að eigin þunga, þannig að hún falli undir ákvæði þessarar reglugerðar, og hvílir þá sama tilkynningarskylda á eiganda bifreiðarinnar.

Innan sama frests skal og tilkynna sérhverja breytingu á búsetu eiganda bifreiðar, hvort heldur er innan innheimtuumdæmis eða ef flutt er í annað innheimtu-dæmi.

12. gr.

Við útreikning á skatti fyrir hvert gjaldtímabil skal upphæðin miðast við heilar krónur. Sama gildir, ef bifreið er eigi færð til álesturs á tilskildum tíma.

II. KAFLI

Ákvæði er varða nafmæla.

Forðast verður að setja öikumæli á hjólnaf bifreiðar, þar sem mælir nær út fyrir mestu breidd bifreiðarinnar.

13. gr.

Nafmælir skal settur á vinstra framhjólshaf bifreiðarinnar. Skal það gert samkvæmt teikningum, sem ráðuneytið lætur í té eftirlitsmönnum og verkstæðum þeim, sem viðurkennd eru til ísetningar á öikumælum.

14. gr.

Á skrúfum í botnplötu öikumælis skulu vera innsigli þannig, að eigi verði komið að teljara, án þess að örygginn sé rofin. Innsigli þessi skulu útbúið af framleiðanda öikumælisins eða umboðsmanni hans. Í öryggi þessi skal þrykkja tegundarheiti mælis. Á hverjum öikumæli skal vera plata úr kopar, réttþyrnd 28x14 mm, þykkt 1 mm. Á báðum styttri hliðum skulu vera göt, 4,5 mm í þvermál. Platan skal vera fest við mælinn með tveim innsigliðskrúfum svo nálægt hjólnafi bifreiðarinnar sem mögulegt er, þannig að nota megji sem stytztan innsigliðsvír til að innsigla númersplötu við öikumælinn og öikumælinn við hjólnaf. Á númersplötuna skal þrykkja númer og gerð mælis.

15. gr.

Öikumælirinn skal vera tengdur við hjólnafið með innsigli, þannig að hann verði eigi tekinn af, án þess að innsigli sé rofið. Verkstæði það, sem setur öikumælinn í, lætur tvö innsigli á virinn og notar ytra innsiglið sem bráðabirgðainnsigli. Frá innsigli skal þannig gengið, að eigi þurfi að rjúfa það, þótt skipta þurfi um eða gera við hjólbarða á bifreiðinni. Göt þau, sem innsigliðsvír er þræddur í, skulu vera með ávölum brúnnum til að hlífa innsigliðsvírnum. Innsigliðskrúfur á öikumæli og hjólnafi skulu eigi vera meira en 4 mm í þvermál og þegar mögulegt er með eigi færri en 10 gengjum. Innsigliðsvír skal vera viðurkenndur af ráðuneytinu. Ávallt skal gæta þess að innsigliðsvír sé eigi óþarflega slakur.

16. gr.

Þegar öikumælir hefur verið settur á og innsiglaður með bráðabirgðainnsigli, gefur verkstæði það, er setur öikumælinn í, út akstursbók og skráir í hana svo sem fyrir er mælt í 3. gr.

17. gr.

Eigi er öðrum heimilt að taka teljara úr eða setja teljara í öikumæli en umboðsmanni öikumæla eða verkstæðum, sem viðurkennd eru til þess af ráðuneytinu. Þegar skipta þarf um teljara í mæli, skal ávallt setja á hann nýja plötu með nýju mælis-

númeri. Þegar teljari er tekinn úr öikumæli til þess að skipta um olíu, hreinsa glerið og þess háttar, skal þó eigi skipta um númersplötu, enda sé sami teljari settur í með sömu mælisstöðu.

18. gr.

Eftirlit á mælum skal fara fram eftir um það bil 150.000 km akstur og eigi seinna en eftir 170.000 km.

19. gr.

Viðgerðir, breytingar og eftirlit á teljara í öikumæli má einungis framkvæma hjá umboðsmanni öikumælanna eða verkstæðum, sem til þess eru viðurkennd af ráðuneytinu, sem ávallt skal setja teljara í núllstöðu og endursenda hann ásamt nýrri númersplötu. Til þess að númersplata glattist ekki, skal hún fest við mælisbotn með innsigliðsvír.

20. gr.

Þegar framkvæma skal eftirlit á öikumæli samkv. 18. gr. eða gera við bilun á öikumæli, skal viðgerð hagað eins og hér greinir:

- a. Verkstæði, sem til þess er viðurkennt af ráðuneytinu, tekur teljarann úr öikumælinum og sendir hann til umboðsmanns ásamt númersplötu, sem festa skal við botnplötu teljara. Jafnframt skal setja annan teljara í núllstöðu og setja nýja númersplötu á öikumælinn.
- b. Verkstæði, sem til þess er viðurkennt af ráðuneytinu, tekur öikumælinn af bifreiðinni og sendir mælinn með áfastri númersplötu til umboðsmanns. Jafnframt skal setja annan öikumæli á með teljara í núllstöðu og með nýrri númersplötu.
- c. Sé bifreiðin á verkstæði vegna viðgerðar, þannig að öikumælir eða teljari geti hlotið viðgerð eða verið sendur til eftirlits samkv. 18. gr., á meðan bifreiðin eigi er í notkun, má nota sama öikumæli eða teljara, eftir að umboðsmaður hefur sett teljara í núllstöðu og sett nýja númersplötu á mælinn.

21. gr.

Þegar öikumælir með nýrri númersplötu hefur verið settur í bifreið, gefur verkstæðið út nýja akstursbók, eftir að mælir hefur verið innsiglaður svo sem greint er í 15. gr. Í akstursbók þess öikumælis, sem úr hefur verið tekinn, færir forstöðumaður verkstæðisins mælisstöðu mælisins, ástæðuna fyrir því, að hann var tekinn úr, dagsetningu, nafn verkstæðisins og heimilisfang, og undirritar síðan.

Bifreiðin skal síðan færð til bifreiðaeftirlitsmanns eða sérstaks eftirlitsmanns, sem fjármálaráðuneytið tilnefnir til skoðunar svo sem greint er í 4. gr.

22. gr.

Númersplötu af öikumælum, sem teknir hafa verið úr notkun, skulu varðveittar hjá umboðsmanni, og er eigi heimilt að nota þær aftur á sama gjaldári.

Innheimtumenn ríkissjóðs geta krafizt þess hjá umboðsmanni, að hann veiti upplýsingar um mælisnúmer, mælisstöðu, svo og dagsetningu á þeim öikumælum, sem teknir hafa verið úr notkun.

23. gr.

Þegar taka verður öikumæli úr vegna viðgerðar á bifreið, er verkstæði því, er framkvæmir viðgerðina, heimilt að rjúfa innsigli það, er tengir mæli við ökutækið. Forstöðumaður verkstæðisins skal þá skrá í akstursbókina mælisstöðu, ástæðu fyrir því, að mælir er tekinn úr, dagsetningu, nafn verkstæðis og undirrita síðan.

Þegar viðgerð er lokið, færir forstöðumaður verkstæðisins á ný í akstursbókina mælisstöðu öikumælisins, dagsetningu og undirritar síðan. Bifreiðin skal síðan færð til bifreiðaeftirlitsmanns eða annars aðila, sem fjármálaráðuneytið tilnefnir til innsíglunar á öikumælum.

24. gr.

Verði bilun á bifreið í akstri, þannig að eigi verði ekið lengra án viðgerðar, sem hefur í för með sér að taka verður öikumæli af, er öikumanni heimilt að rjúfa innsigli það, er tengir mæli við bifreiðina. Skal hann þá skrá í akstursbókina stað og stund, er innsigli var rofið, mælisstöðu og ástæðuna fyrir því og staðfesta síðan með undirskrift sinni.

III. KAFLI**Ákvæði er varða öikumæla í stýrishúsi.****25. gr.**

Öikumælir skal vera með innsiglaðri númersplötu og mælinúmeri. Skal honum komið þannig fyrir í stýrishúsi bifreiðar, að hann hindri ekki öikumann í notkun stjórnækja hennar. Þegar öikumælir kemur í stað hraðamælis bifreiðar, skal honum komið fyrir í sjónmáli öikumanns.

26. gr.

Drifsnúra í barka skal tengjast við girkassa, vinkildrif, millistykki og mæli svo sem sýnt er á teikningum, sem ráðuneytið lætur í té. Eins og sjá má á teikningu, má festa driftengi beint á girkassaúttak hraðamælis eða, verði því ekki við komið, þá á annan hentugan stað. Við þær aðstæður skal nota millitengi milli driftengis og girkassa. Vinkildrif notast, þegar nauðsyn er vegna rúmleysis, eða ef það kemur í stað driftengis. Sé snúningshlutfall á hraðamælisúttaki girkassa hið sama og á mæli þeim, er setja skal í, má sleppa driftengi.

27. gr.

Drifsnúra með barka má hvergi vera í sveig með minna en 25 cm radius, og eigi má vera meira en 1 m milli festinga.

28. gr.

Á áðurnefndri teikningu er sýnt, hvornig innsigli skal hagað. Göt, sem innsiglisvír er þræddur í, skulu vera með ávölum brúnum til að hlífa innsiglisvírnum. Eins og sjá má á teikningum, skulu:

- a. öll tengi milli girkassa, driftengis og mælis vera innsigluð, þannig að eigi sé hægt að losa um þau án þess að innsigli sé rofið. Sé upprunalegur hraðamælir bifreiðarinnar tekinn úr notkun, skal úttak fyrir hraðamælisnúru á driftengi vera lokað með lokaðri ró úr málm, sem innsigluð er svo sem áður er nefnt.
- b. allar skrúfur á driftengi vera innsiglaðar, þannig að eigi verði við þeim hreyft, án þess að innsigli sé rofið. Driftengi má eigi vera með smurnippli eða hliðstæðu.
- c. öll tengi fyrir drifsnúru vera innsigluð, þannig að drifsnúra verði eigi losuð nema innsigli sé rofið.
- d. ísettur mælir skal innsiglaður, þannig að hann verði eigi losaður frá festingum nema innsigli sé rofið. Innsigli skal sjást auðveldlega í stýrishúsi. Verkstæði það, er setur mælinn í, setur tvö innsigli á innsiglisvír þann, er hér notast, og skal verkstæðið nota ytra innsiglið til bráðabirgða. Bifreiðin skal síðan færð til bifreiðaeftirlitsmanns. Sjá 4. gr.
- e. númersplata með mælisnúmeri á annarri hlið, en gerð mælis á hinni, skal innsigluð við mælinn. Platan skal vera úr kopar, réttthyrnd, 30x12 mm, þykkt 1 mm. Á annarri stytttri hlið skulu vera tvö göt, hvort 2 mm í þvermál, fyrir innsiglisvír.

29. gr.

Innsigli þau, sem um getur í 28. gr. a til c, skulu sett á af verkstæði því, er setur mælinn í. Innsigli það, sem um getur í e-lið 28. gr., skal sett á af umboðsmanni mælis.

30. gr.

Þegar mælir hefur verið settur í bifreið og innsiglaður, svo sem að framan getur, gefur verkstæðið út akstursbók eins og greint er í 3. gr.

31. gr.

Reglubundið eftirlit á mælum skal fara fram eftir um það bil 150.000 km akstur og eigi seinna en eftir 170.000 km. Jafnframt skal athuga og smyrja driftengi og snúrudrif.

32. gr.

Viðgerðir, breytingar og eftirlit á öikumælum og fylgihlutum þeirra, má einungis framkvæma af umboðsmanni eða verkstæðum, sem til þess eru viðurkennd af ráðuneytinu. Í þeim tilvikum skal ávallt setja nýja númersplötu á öikumælinn og stilla teljara hans í núllstöðu, áður en hann er endursendur. Við ísetningu skal innsiglað svo sem fyrir er mælt.

Þegar framkvæma skal eftirlit á öikumæli samkv. 31. gr. eða gera við bilun á öikumæli, sendir verkstæðið, sem verkið vinnur, mælinn til umboðsmanns, án þess að innsigli við númersplötu sé rofið.

33. gr.

Þegar öikumælir er tekinn úr bifreið, skal jafnframt setja annan mæli í staðinn. Sé bifreiðin á verkstæði vegna viðgerðar, þannig að gera megi við öikumæli eða senda hann til eftirlits, meðan bifreiðin er eigi í notkun, má þó nota sama mæli, eftir að ný númersplata hefur verið sett á hann.

34. gr.

Þegar annar öikumælir með nýrri númersplötu er settur í bifreiðina, gefur verkstæðið út nýja akstursbók, eftir að mælirinn hefur verið innsiglaður svo sem fyrir er mælt í 3. gr. Í akstursbók þess öikumælis, sem úr hefur verið tekinn, færir forstöðumaður verkstæðisins mælisstöðu mælisins, ástæðuna fyrir því, að hann var tekinn úr, dagsetningu, nafn verkstæðisins, og undirritar síðan. Bifreiðin skal síðan færð til bifreiðaeftirlitsmanns eða sérstaks eftirlitsmanns, sem fjármálaráðuneytið tilnefnir til skoðunar, svo sem greint er í 4. gr.

35. gr.

Númersplötur af öikumælum, sem teknir hafa verið úr notkun, skulu varðveittar hjá umboðsmanni, og er eigi heimilt að nota þær aftur á sama gjaldári.

Innheimtumenn ríkissjóðs geta krafizt þess hjá umboðsmanni, að hann veiti upplýsingar um mælisnúmer, mælisstöðu, svo og dagsetningu á þeim öikumælum, sem teknir hafa verið úr notkun.

36. gr.

Þegar taka verður öikumæli eða hluta af mælabúnaði úr vegna viðgerðar á bifreið, er verkstæði því, er framkvæmir viðgerðina, heimilt að rjúfa innsigli þau, er tengja þá hluti við bifreiðina.

Forstöðumaður verkstæðisins skal þá skrá í akstursbókina mælisstöðu, ástæðuna fyrir því, að tekið var sundur, dagsetningu ásamt nafni verkstæðisins og undirrita síðan.

Þegar viðgerð er lokið, færir forstöðumaður verkstæðisins á ný í akstursbókina mælisstöðu öikumælisins, dagsetningu, og undirritar síðan. Bifreiðin skal síðan færð til bifreiðaeftirlitsmanns eða sérstaks eftirlitsmanns, sem fjármálaráðuneytið tilnefnir til innsiglungar á öikumælinum.

IV. KAFLI

Um gildistöku og refsingar o. fl.

37. gr.

Öll gjöld samkvæmt reglugerð þessari hafa lögtaksrétt.

38. gr.

Brot gegn reglugerð þessari varða sektum allt að 100.000.00 kr., nema þyngri refsing liggi við að lögum.

Með slík mál skal fara að hætti opinberra mála.

39. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt heimild í b-lið 87. gr. vegalaga nr. 23 16. apríl 1970, tekur gildi 1. júlí 1970 og birtist hér með til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Samgönguráðuneytið, 30. apríl 1970.

Ingólfur Jónsson.

Kristinn Gunnarsson.

15. apríl 1970.

Nr. 75.

REGLUGERÐ

**um réttindi nemenda úr framhaldsdeildum gagnfræðaskólanna
til inngöngu í aðra skóla.**

1. gr.

Nemendur, sem lokið hafa prófi 1. eða 2. árs í framhaldsdeildum gagnfræðaskólanna, skulu að öðru jöfnu hafa forgangsrétt til inngöngu í sérskóla og framhaldsskóla umfram umsækjendur með skemmra almennt undirbúningsnám.

2. gr.

Auk þeirra almennu réttinda, er um getur í 1. grein, skulu próf frá framhaldsdeildum gagnfræðaskólanna veita þann rétt til inngöngu í einstaka framhaldsskóla, er hér segir:

Tækniskóli Íslands.

Lokapróf fyrra árs á tæknikjörsviði veitir rétt til inngöngu í síðari helming undirbúningsdeildar, enda fullnægi umsækjandi kröfum skólans um verklegan undirbúning.

Sérstakar lágmarkskröfur um einkunnir:

1. Meðaleinkunn í öllum greinum: 5.0.
 2. Meðaleinkunn í raungreinum (tvígildri stærðfræði, eðlisfræði, efnafræði): 5.0.
- Lokapróf síðara árs á tæknikjörsviði veitir rétt til inngöngu í raungreinadeild.

Sérstakar lágmarkskröfur um einkunnir:

1. Meðaleinkunn í öllum greinum: 6.0.
2. Meðaleinkunn í raungreinum: 6.0.
3. Einkunnir í einstökum raungreinum: 3.0.